

Vaikutustenarviointi GDPR:n mukaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon atk-päivät 2019

- Suomen Kuntaliitto ry:n ja FCG Finnish Consulting Group Oy:n tietosuojavastaava

Vaikutustenarviointi – mistä on kyse?

- Rekisterinpitäjää koskeva velvoite
- Tietosuoja-asetuksen (TSA) 35 artiklan mukainen kirjallinen menettelytapa arvioida käsittelytoimien tarpeellisuutta, oikeasuhteisuutta ja henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvia riskejä ja niiden hallintaa ennen henkilötietojen käsittelyn aloittamista ja kun käsittelytoimien sisältämä riski muuttuu
- Menettelyllä parannetaan vaatimusten noudattamista ja osoitetaan niiden noudattaminen. Menettelyä hyödynnetään parhaiten, kun sitä ei nähdä pakollisena dokumentointivelvoitteena, vaan hyödyllisenä työkaluna käsittelytoimien analysoinnissa

Vaikutustenarviointi – mistä on kyse?

- Tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi voi koskea vain yhtä käsittelytoimea, mutta yhtä arviota voidaan käyttää samankaltaisiin vastaavia korkeita riskejä aiheuttaviin käsittelytoimiin
- Vaikutustenarviointia ei tarvitse julkaista, mutta yhteenvedon julkaiseminen voi lisätä luottamusta
- Jos tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin perusteella osoitetaan, että käsittelytoimiin liittyy korkea riski, jota rekisterinpitäjä ei voi asianmukaisin toimenpitein vähentää saatavilla olevan tekniikan ja toteuttamiskustannusten suhteen, ennen tietojenkäsittelyä olisi kuultava valvontaviranomaista.
- Tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi on kokonaisuudessaan toimitettava valvontaviranomaiselle ennakkokuulemisen tapauksessa tai jos tietosuojaviranomainen sitä pyytää

Vaikutustenarviointi – milloin tarvitaan?

- TSA, artikla 35:
  - Tehtävä jos käsittely *”todennäköisesti aiheuttaa ... luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta **korkean riskin**”*
  - Erityisesti tehtävä, jos kyseessä
    - *luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisten ominaisuuksien järjestelmällinen ja kattava arviointi, joka perustuu automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja johtaa päätöksiin, joilla on luonnollista henkilöä koskevia oikeusvaikutuksia tai jotka vaikuttavat luonnolliseen henkilöön vastaavalla tavalla merkittävästi*
    - *laajamittainen käsittely, joka kohdistuu erityisiin henkilötietoryhmiin tai rikostuomioita tai rikkomuksia koskeviin tietoihin*
    - *yleisölle avoimen alueen järjestelmällinen valvonta laajamittaisesti*

Vaikutustenarviointi – milloin tarvitaan?

- Tietosuojavaltuutetun toimiston linjaus vaikutustenarviointia edellyttävistä käsittelytoimista: <https://tietosuoja.fi/luettelo-vaikutustenarviointia-edellyttavista-kasittelytoimista>
  - Biometrinen, geneettinen ja sijaintitietojen käsittely tietyissä tapauksissa
  - Poikkeaminen rekisteröidyn informoinnista tietosuoja-asetuksen kohdan 14(5) nojalla tietyissä tapauksissa
  - ”Whistleblowing” ilmiantojärjestelmien käytön yhteydessä

- Rekisterinpitäjille on joustovaraa tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tarkan rakenteen ja muodon määrittelyssä. Näin se saadaan sovitettua yhteen käytössä olevien toimintatapojen kuten riskienhallintaprosessien kanssa.

- TSA:n mukaiset vähimmäisvaatimukset:
  - 1) kuvaus suunnitelluista käsittelytoimista ja käsittelyn tarkoituksista
  - 2) arvio käsittelytoimien tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta
  - 3) arvio rekisteröityjen oikeuksia ja vapauksia koskevista riskeistä
  - 4) suunnitellut toimenpiteet riskeihin puuttumiseksi ja sen osoittamiseksi, että tätä asetusta on noudatettu

Suosituista vähimmäisisältöön:

1) Kuvaus suunnitelluista käsittelytoimista ja käsittelyn tarkoituksista:

- Käsittelyn luonne, laajuus
- Käsiteltävät henkilötiedot
- Toiminnallinen kuvaus
- Resurssit (laitteistot, ohjelmistot, ihmiset, asiakirjat)

2) Arvio käsittelytoimien tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta

- Käyttötarkoituksen yksilöinti
- Käsittelyn lainmukaisuus (TSA artikla 6)
- Arvio henkilötietojen tarpeellisuudesta käyttötarkoitukseen nähden
- Henkilötietojen säilytysaika

- 3) Arvio rekisteröityjen oikeuksia ja vapauksia koskevista riskeistä
  - Riskien alkuperä, luonne, vakavuus & todennäköisyys

- 4) Suunnitellut toimenpiteet riskeihin puuttumiseksi ja sen osoittamiseksi, että tätä asetusta on noudatettu
  - Suojatoimien yksilöinti

- TSA 35(8): Se, että asianomaiset rekisterinpitäjät tai henkilötietojen käsittelijät noudattavat artiklassa 40 tarkoitettuja hyväksytyjä käytännesääntöjä, otetaan asianmukaisesti huomioon arvioitaessa kyseisten rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden suorittamien käsittelytoimien vaikutusta erityisesti tietosuojaa koskevassa vaikutustendarvioinnissa.
- TSA 35(9): Rekisterinpitäjän on tapauksen mukaan pyydettävä rekisteröityjen tai näiden edustajien näkemyksiä suunnitelluista käsittelytoimista, ilman että tämä saa vaikuttaa kaupallisten tai yleisten etujen suojeluun tai käsittelytoimien turvallisuuteen.

- Tietosuojavaltuutetun päätös luetteloksi käsittelytoimista, joiden yhteydessä on tehtävä vaikutustenarviointi: <https://tietosuoja.fi/luettelo-vaikutustenarviointia-edellyttavista-kasittelytoimista>
- Tietosuojaryhmä 29 lausunto 248: Ohjeet tietosuoja koskevasta vaikutustenarvioinnista ja keinoista selvittää ”liittykö käsittelyyn todennäköisesti” asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettu ”korkea riski”: <https://tietosuoja.fi/documents/6927448/8316711/Vaikutustenarviointi+fi.pdf/af51e999-5326-4223-9deb-e21bdd2e0a63/Vaikutustenarviointi+fi.pdf.pdf>

Kiitos mielenkiinnosta!

Vesa Nyman

050 540 9124

tietosuojavastaava@kuntaliitto.fi

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

